

HEMŞİRELİK EĞİTİMİ DERNEĞİ

**HEMŞİRELİK EĞİTİMİNDE KLİNİK REHBERLİK: SORUNLAR, ÇÖZÜM
ÖNERİLERİ, GELECEĞİ PLANLAMA ÇALIŞTAYI**

ÇALIŞTAY RAPORU

14 OCAK 2020

İZMİR

İÇİNDEKİLER

- **Katılımcı Listesi**
- **Çalıştay Afiş**
- **Çalıştay İçeriği**
  - **Ülkemiz Hemşirelik Eğitiminde Klinik Rehberlik Uygulaması**
  - **Çalıştay Amaçları**
  - **Çalıştay Kapsamı**
  - **Sorunlar**
  - **Sonuç ve Öneriler**

KATILIMCI LİSTESİ

Sıra	Adı Soyadı	Kurumu
1.	Ali Kaplan	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
2.	Aynur Uysal Toraman	Ege Üniversitesi
3.	Aysun Ünal	Akdeniz Üniversitesi
4.	Ayşe Yılmaz	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
5.	Ayşegül Bilge	Ege Üniversitesi
6.	Belgin Yıldırım	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
7.	Berna Cafer	İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi
8.	Berrin Bulut Çepni	Koç Üniversitesi Hastanesi
9.	Betül Tosun	Hasan Kalyoncu Üniversitesi
10.	Bircan Kara	Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi
11.	Buse Güler	Dokuz Eylül Üniversitesi
12.	Deniz Şanlı	İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi
13.	Derya Acar	Koç Üniversitesi Hastanesi
14.	Derya Çınar	İzmir Bakırçay Üniversitesi
15.	Dilara Kunter	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
16.	Dilek Coşkun Potur	Marmara Üniversitesi
17.	Dilek Erden	Namık Kemal Üniversitesi
18.	Duygu Akbaş	S.B.Ü. Bozyaka Eğitim Araştırma Hastanesi
19.	Ebru Akgün Çıtak	Başkent Üniversitesi
20.	Ebru Turhal	Karadeniz Teknik Üniversitesi
21.	Ecem Özgül	İzmir Ekonomi Üniversitesi
22.	Eda Ünal	Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi
23.	Elif Kılıç Güner	Karadeniz Teknik Üniversitesi Farabi Hastanesi
24.	Elif Ünsal Avdal	İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi
25.	Emel Sütsünbüloğlu	Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi
26.	Emine Çatal	Akdeniz Üniversitesi
27.	Emine Kol	Akdeniz Üniversitesi
28.	Esra Eren	İstanbul Medipol Üniversitesi
29.	Ezgi Dirgar	Hasan Kalyoncu Üniversitesi
30.	Fahriye Vatan	Ege Üniversitesi
31.	Fatma Vural	Dokuz Eylül Üniversitesi
32.	Ferda Özbaşaran	Sebahattin Zaim Üniversitesi
33.	Funda Sofulu	İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi
34.	Gökhan Sezgin	Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi
35.	Gökşen Polat	İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi
36.	Gönül Özgür	Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi
37.	Gözde Gökçe İsbir	Mersin Üniversitesi
38.	Gülçin Uyanık	İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi
39.	Gülseren Kocaman	Dokuz Eylül Üniversitesi
40.	Gülsüm Gündoğdu	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
41.	Gülsüm Nihal Çürük	İzmir Ekonomi Üniversitesi
42.	Gülsün Ayran	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

43. Gülten Okurođlu Marmara Üniversitesi
44. Hale Sezer İzmir Bakırçay Üniversitesi
45. Handan Kartal Süleyman Demirel Üniversitesi
46. Hande Yağcan Dokuz Eylül Üniversitesi
47. Hasan Fehmi Dirik Dokuz Eylül Üniversitesi
48. Hatice Öner Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
49. Havva Arslan Yürümezöđlu Dokuz Eylül Üniversitesi
50. Hazel Bağcı Dokuz Eylül Üniversitesi
51. Hülya Kaya İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa
52. Hülya Okumuş Dokuz Eylül Üniversitesi
53. Hülya Özberk Dokuz Eylül Üniversitesi
54. İlkay Boz Akdeniz Üniversitesi
55. Kazim Acar Sevgi 2 Huzurevi
56. Manolya Parlas Dokuz Eylül Üniversitesi
57. Melek Gülcük Buca Doğum Hastanesi
58. Menevşe Yıldırım Dokuz Eylül Üniversitesi
59. Merve Aliye Akyol Dokuz Eylül Üniversitesi
60. Merve Erünal Dokuz Eylül Üniversitesi
61. Neslihan Koyuncu İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi
62. Neslihan Sarı Dokuz Eylül Üniversitesi
63. Nesrin Çunkuş Pamukkale Üniversitesi
64. Nilay Özkütük Ege Üniversitesi
65. Nuran Nur Aypar Akbağ Karamanođlu Mehmetbey Üniversitesi
66. Okan Vardar Pamukkale Üniversitesi
67. Özen Kulakaç Ondokuz Mayıs Üniversitesi
68. Özgü Serçe Dokuz Eylül Üniversitesi
69. Özgü Serçe Dokuz Eylül Üniversitesi
70. Özgül Erol Trakya Üniversitesi
71. Özlem Bilik Dokuz Eylül Üniversitesi
72. Özlem Çiçek Dokuz Eylül Üniversitesi
73. Özlem Fidan Pamukkale Üniversitesi
74. Özlem Uğur Dokuz Eylül Üniversitesi
75. Öznur Erbay Uludağ Üniversitesi
76. Saniye Ayla Albayrak Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi
77. Selver Güler Hasan Kalyoncu Üniversitesi
78. Serpil Çetin İzmir Bakırçay Üniversitesi
79. Sevde Dölen İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi
80. Sevim Şen Yeditepe Üniversitesi
81. Sibel Karaca Sivrikaya Balıkesir Üniversitesi
82. Simge Önal İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi
83. Şehriban Serbest Acıbadem Üniversitesi
84. Şenay Ünsal Atan Ege Üniversitesi
85. Şeyda Binay Yaz İzmir Bakırçay Üniversitesi
86. Şeyda Seren İntepeler Dokuz Eylül Üniversitesi
87. Tuğba Çetinel Taştemel Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi
88. Tuğba Nur Öden Ege Üniversitesi
89. Tuğba Özdemir Maltepe Üniversitesi
90. Tuğçe Çamlıca Süleyman Demirel Üniversitesi

91.	Ükke Karabacak	Acıbadem Üniversitesi
92.	Veysel Karani Barış	Dokuz Eylül Üniversitesi
93.	Yasemin Güner	Karadeniz Teknik Üniversitesi
94.	Züleyha Seki	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

ÇALIŞTAY AFİŞİ

14 OCAK 2020

Swallin Otel
Gaziemir-İZMİR

HEMŞİRELİK EĞİTİMİ DERNEĞİ (HEMED)

Hemşirelik Eğitiminde Klinik Rehberlik: Sorunlar,
Çözüm Önerileri, Geleceği Planlama Çalıştayı

Çalıştay Programı

09.00-09.15	Çalıştay Kayıt
09.15-09.30	Açılış Töreni Açılış Konuşmaları Doç. Dr. Elif ÜNSAL AVDAL Prof. Dr. Hülya OKUMUŞ
09.30-09.50	Moderatör: Prof. Dr. Gülseren KOCAMAN Doç. Dr. Hawa ARSLAN YÜRÜMEZOĞLU Hemşirelik Eğitiminde Klinik Rehberler için HEMED Standartları ve Yaşanılan Güçlükler Kahve Arası
09.50-10.10	Moderatör: Prof. Dr. Hülya OKUMUŞ Klinik Rehber Hemşireler Nasıl Çalışmalı?: Örnek Paylaşımları Prof. Dr. Ükke KARABACAK, Acıbadem Üniversitesi Berrin BULUT ÇEPNİ, Koç Üniversitesi Hastanesi Prof. Dr. Aynur UYSAL TORAMAN, Ege Üniversitesi
10.10-11.10	Moderatör: Prof. Dr. Şeyda SEREN İNTEPELER Uygulamalı Alanlarda Görevlendirilmek Üzere Atanan Hemşire Öğretim Görevlilerinin Görev Tanımları Çalışması Prof. Dr. Ayşegül BİLGE
11.10-11.30	Tartışma
11.30-12.00	Öğle Yemeği
12.00-13.00	Grup Çalışmaları Moderatör: Doç. Dr. Elif ÜNSAL AVDAL, Dr. Öğr. Üy. Fahriye VATAN Klinik Rehber Hemşireler/Uygulama Alanlarında Görevlendirilen Öğretim Görevlilerinden Beklentiler Neler Olmalıdır? Moderatör: Dr. Öğr. Üy. Hande YAĞCAN, Öğr. Gör. Dr. Özlem ÇİÇEK HEMED Klinik Rehber Hemşire Standartlarına İlişkin Öneriler Nelerdir? Moderatör: Doç. Dr. Hawa ARSLAN YÜRÜMEZOĞLU, Dr. Öğr. Üy. Deniz ŞANLI Klinik Rehber Hemşireler/Uygulama Alanlarında Görevlendirilen Öğretim Görevlileri için Ulusal Sürdürülebilir Bir Klinik Rehber Eğitimi Modeli Nasıl Olmalıdır?
13.00-14.00	Grup Çalışmalarının Sunulması
14.00-15.00	Tartışma ve Kapanış

Başkanlar

Doç. Dr. Elif ÜNSAL AVDAL
Prof. Dr. Hülya OKUMUŞ

Sekreterler

Dr. Öğr. Üyesi Deniz ŞANLI
Dr. Öğr. Üyesi Hande YAĞCAN

Düzenleme Kurulu

Prof. Dr. Gülseren KOCAMAN
Doç. Dr. Hawa ARSLAN
YÜRÜMEZOĞLU
Dr. Öğr. Üyesi Fahriye VATAN
Öğr. Gör. Dr. Özlem ÇİÇEK
Araş. Gör. Gülçin UYANIK

Kayıt Ücreti

Çalıştaya kayıt ücreti: 150 TL
Kayıt ücretine, bilimsel toplantılara katılım, yaka kartı, katılım belgesi, ikramlar ve öğle yemeği dahildir.

Hesap Bilgileri

Hesap Adı: Hemşirelik Eğitimi Derneği
Banka: İş Bankası
Şube: Dokuz Eylül Üniversitesi
Hesap No: 3481-0118903
IBAN: TR13 0006 4000 0013 4810 1189 03

Çalıştay Kaydı

Çalıştaya kayıt online olarak yapılacaktır.

Online Kayıt Linki: <https://forms.gle/SLNxumhj6nUoRHxc7>

Katılımcının kendisine ait Gmail hesabı üzerinden kayıt yapması gerekmektedir.

Dernek web sayfasından Online Kayıt Linkine ulaşılabilir.

Dernek Web Sayfası: <http://www.hemed.org.tr/>

Son kayıt tarihi: 20 Aralık 2019

Çalıştay Kayıt İletişim: Hande YAĞCAN

E-Mail: hande.yagcan@gmail.com

HEMED İletişim

E-Mail: hemedyonetimkurulu@gmail.com

E-Mail: info@hemed.org.tr

ÇALIŞTAY İÇERİĞİ

Hemşirelik Eğitimi Derneği (HEMED) tarafından “Hemşirelik Eğitiminde Klinik Rehberlik: Sorunlar, Çözüm Önerileri, Geleceği Planlama Çalıştayı” 14 Ocak 2020 tarihinde İzmir’de gerçekleştirilmiştir. Çalıştaya, farklı üniversitelerden öğretim elemanları, uygulama alanlarında görevlendirilen öğretim görevlileri, hemşireler, hemşirelik alanında doktora ve yüksek lisans eğitimi alan öğrencilerinden oluşan 94 kişi katılmıştır.

Ülkemiz Hemşirelik Eğitiminde Klinik Rehberlik Uygulaması

Hemşirelik lisans eğitiminde, klinik uygulamalarda eğitici sayısının yetersizliği sorunu nedeniyle uzun süredir HEMED’in gündeminde olan bu konu ilk olarak 23 Kasım 2017’de YÖK’te yapılan Hemşirelik Lisans Eğitimi Çalıştayı’nda tartışılmış, öneri olarak YÖK’e sunulmuştur. Bu çalıştay sonunda YÖK bünyesinde oluşturulan Hemşirelik Eğitimi Çalışma Grubunun da gündemine alınmıştır.

21 Mart 2018’de HEMED ve Koç Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi iş birliği ile düzenlenen Hemşirelik Eğitiminde Klinik Rehberlik Uygulaması Çalıştayı’na hemşirelik eğitimi yöneticileri davet edilmiştir. Bu çalıştayda klinik rehber hemşire tanımı, rol ve sorumlulukları, kimlerin klinik rehber olacağı standartları belirlenmiş, HEMED standartları olarak dernek web sayfasında yayınlanmıştır. Daha sonra YÖK tarafından üniversitelere hemşirelik uygulamalarına destek amacıyla uygulamalı alanlarda çalışmak üzere üniversitelere öğretim görevlisi kadroları verilmiştir.

Çalıştay Amaçları

1. Klinik rehber hemşire uygulamasının amaçlarını, rehber hemşire standartlarını, rol ve sorumluluklarını tartışmak ve bu konuda katılımcıları bilgilendirmek.
2. Tüm hemşirelik eğitim programlarının bu konuda birlikte hareket etmesini sağlamak.
3. Konu ile ilgili iyi uygulamaları paylaşmak.

Çalıştay Kapsamı

Çalıştayda katılımcılara klinik rehber hemşirelik kriterleri, nitelikleri, rol ve sorumlulukları sunulmuştur. Ülkemizde konuyla ilgili en çok yaşanan sorunlar tartışılmıştır.

Sorunlar

1. Rehber hemşire eğitim programlarının içeriğinin standart olmaması,

2. Eğiticilerin eğitimlerinin yetersiz olması,
3. Her okulun kendine göre bir program oluşturması,
4. Bazı eğitim programlarının rehber hemşirelik amaçlarına uygun olmaması,
5. Rehberlere ödeme yapılamaması,
6. Kurum hemşirelik yöneticileri tarafından, hemşirelik öğrencilerinin rehberlik için istekli olan hemşireleri görevlendirmemeleri,
7. Uygulamalı alanlarda çalışmak üzere atanan hemşire öğretim görevlilerinin amaç dışı alanlarda çalıştırılması,
8. Atanan öğretim görevlilerinin ise bir rol karmaşası içinde olmaları.

Çalıştay kapsamında Acıbadem Üniversitesi, Koç Üniversitesi Hastanesi ve Ege Üniversitesi örnekleri sunulmuş ve bu örnekler katılımcılar tarafından sorularla tartışılmıştır. Kurumlar arasında kamu ve vakıf olmasına bağlı düzenleme ve kuralların değiştiği, her kurumun kendi özelliklerine göre karar mekanizmalarını HEMED standartlarına uygun, hemşirelik uygulamalarının öğretiminin geliştirilmesine ve klinik uygulama alanlarındaki gereksinime odaklı olarak planlanması gerektiği vurgulanmıştır.

11 Nisan 2019 tarihinde YÖK Başkanı ile Hemşirelik Dekanlar Konseyinin (HEMDEK) yaptığı görüşmede görev tanımlarının yapılabilmesi için HEMDEK'e yetki verilmesinin talep edildiği ve onay alındığı belirtilmiştir.

Bu çalıştayda YÖK'e sunulmak üzere hazırlanmış, taslak **“Uygulamalı Alanlarda Görevlendirilmek Üzere Atanan Hemşire Öğretim Görevlilerinin Görev Tanımları Çalışması”** sunulmuştur.

Çalıştayda uygulamalı birimlerde görevlendirilmek üzere atanan öğretim görevlilerinin talepleri üzerine Öğr. Gör. Ali KAPLAN tarafından “Hemşirelikte Uygulamalı Öğretim Görevlileri” sunumu gerçekleştirilmiş, çalışma alanları ve üst amirlerinin kimler olduğuna ilişkin elde ettikleri veriler paylaşılmıştır.

Bu çerçevede HEMED tarafından uygulamalı alanlarda görevlendirilen öğretim görevlileri ve görevlendiren kurumların farklı ve çoğu zaman yanlış, amaç dışı uygulamalarının hemşirelik eğitime zarar vereceği ve kadro kaynak kullanımını uzun vadede olumsuz etkileyeceği belirtilmiştir. HEMED'in hemşirelik eğitimini iyileştirmek için çalıştığı, öğretim görevlisi (uygulamalı birim) kadrosunun uygulama alanında öğretim elemanı yetersizliği sorununa bir çözüm olarak YÖK tarafından verildiği, burada hedeflenenin klinik uygulamada öğretim elemanı sayısındaki eksiklikten kaynaklanan sorunlara çözüm getirmek olduğu, hemşirelik okullarının klinikte araştırma yapacak, hastanelerde idari birimlerde çalışacak hemşire öğretim görevlisine değil kliniklerde öğrenci ile birlikte çalışacak, onlara bir eğitimci

olarak rehberlik edecek, hemşirelik becerileri ile uygulama ortamına hakim hemşirelere gereksinimi olduğu belirtilmiştir.

Sonuç ve Öneriler

Çalıştay sonucunda;

1. Hemşirelik eğitim programlarının HEMED Klinik Rehber Hemşire Standartlarına uygun hemşire rehberler görevlendirmelerine,
2. HEMDEK Uygulama Alanlarında Görevlendirilen Öğretim Görevlilerinin görev tanımları çalışmalarına HEMED ve HEPDAK temsilcilerinin katılmasına ve bu konuda sürdürülebilir bir işbirliği içinde olmalarına,
3. HEMED ve hemşirelik eğitim yöneticileri ile işbirliği halinde Klinik Rehber Hemşirelik için Ulusal Sürdürülebilir Bir Klinik Rehber Eğitimi Modeli oluşturulması için HEMED öncülüğünde planlamaların yapılmasına karar verilmiştir.

Çalıştayda sunum yapan öğretim elemanlarına ve tüm katılımcılara katkıları, önerileri, görüşleri ve paylaşımları için teşekkür eder saygılarımızı sunarız.

HEMED Yönetim Kurulu